

ELEMENTI I KRITERIJI VREDNOVANJA U NASTAVI KEMIJE 2023/2024

ELEMENTI VREDNOVANJA:

1. USVOJENOST KEMIJSKIH KONCEPATA

Navedeni element obuhvaća znanja svih kognitivnih razina koja je učenik stekao u skladu s odgojno-obrazovnim ishodima definiranim u kurikulumu bez obzira na način provjeravanja znanja (usmeno ili pisano). U sklopu te sastavnice vrednuje se poznavanje temeljnih pojmova i stručnoga nazivlja, razumijevanje pojava i procesa, uz objašnjavanje međuodnosa i uzročno-posljedičnih veza u živome svijetu te kompleksne međuovisnosti žive i nežive prirode, primjena znanja i rješavanje problemskih zadataka pomoću usvojenoga znanja. Usmeno provjeravanje i ocjenjivanje učenikova znanja provodi se sustavno, bez obveze najave. Usmeno provjeravanje traje do 10 minuta (3-5 pitanja), provodi se kontinuirano tijekom nastavne godine i uključuje sve obrađene nastavne sadržaje. Pod pisanim provjeravanjem podrazumijevaju se svi pisani oblici provjere koji rezultiraju ocjenom. Svaka pisana traje do 40 minuta, a piše se poslije obrađenih i uvježbanih nastavnih cjelina. Pisana provjera (opseg i trajanje) se najavljuje učenicima i objavljena je u Vremeniku pisanih provjera *sukladno Pravilniku o načinima postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj školi*. Pisana provjera ocjenjuje se na osnovu postignutog broja bodova. Broj bodova je osnova za određivanje brojčane ocjene. Prepisivanje tijekom pisane provjere znanja rezultira oduzimanjem iste i ocjenom nedovoljan (1).

2. PRIRODOZNASTVENE KOMPETENCIJE

U okviru ovog elementa vrednuju se vještine i sposobnosti koje je učenik stekao te praktična primjena teoretskoga znanja ili praćenjem njegovih aktivnosti i/ili rezultata tih aktivnosti. To mogu biti praktični radovi, prezentacije, referati, poster, seminarski radovi, kao i prikazi rezultata radova, istraživanja, zaključaka i sl. Prilikom vrednovanja grupnog uratka u ovoj se sastavnici može ocijeniti učenikov individualni doprinos radu grupe. Vrednuje se prema unaprijed dogovorenim kriterijima. Tijekom školske godine učenici su dužni donijeti radove na unaprijed zadane teme, u dogovoreno vrijeme na određeni nastavni sat. Način izrade je učenicima detaljno objašnjen na nastavnom satu, a vrijeme donošenja se najavljuje pet dana ranije.

KRITERIJI VREDNOVANJA

PISANO	Ocjena	USVOJENOST KEMIJSKIH KONCEPATA
89 – 100%	Odličan (5)	samostalna primjena usvojenog znanja, brzo i efikasno rješavanje teških problemskih zadataka, tečnost jezičnog izražavanja, lakoća izvođenja grafičkih prikaza, korištenje dodatnih izvora informacija, uspješno izvršavanje korelacije s drugim predmetima
75 – 88%	Vrlo dobar (4)	samostalno rješavanje složenijih problemskih zadataka, primjena usvojenog znanja, izrada grafičkih prikaza, upotreba vlastitih primjera, lakoća jezičnog izražavanja
61 – 74%	Dobar (3)	razumijevanje gradiva i njegova reprodukcija, primjena usvojenog znanja i izvođenje zaključaka uz pomoć učitelja, samostalno rješavanje jednostavnih problemskih zadataka
50 – 60%	Dovoljan (2)	prepoznavanje temeljnih pojmova, rješavanje jednostavnih problemskih zadataka i izvođenje zaključaka uz pomoć učitelja, odgovaranje na pitanja koja ispituju samo prvu razinu postignuća
0 – 49%	Nedovoljan (1)	neprepoznavanje temeljnih pojmova, neizvršavanje zadataka, minimum suradnje i minimalan uspjeh na pisanim provjerama

USMENO PROVJERAVANJE	
Ocjena	OPIS POSTIGNUĆA
ODLIČAN (5)	<ul style="list-style-type: none"> - učenik je svladao nastavno gradivo, samostalno iznosi činjenice, siguran i samostalan, brzo i logično zaključuje bez pomoći učitelja, uspješno povezuje sadržaje, uočava korelacije s drugim predmetima, s lakoćom odvaja bitno od nebitnog - učenik samostalno opisuje i objašnjava različite procese, samostalno navodi vlastite primjere - sposoban je prenositi znanje na druge - učenik uspješno rješava problemska pitanja, te sigurno i jasno izlaže vlastitu argumentaciju - stečeno znanje primjenjuje na nove, složenije primjere - razvio je mogućnost vrednovanja i kritičkog odnosa prema činjenicama i informacijama
VRLO DOBAR (4)	<ul style="list-style-type: none"> - učenik je usvojio činjenice, razumije gradivo i povezuje pojmove uz izrazito malu pomoć učitelja, služi se usvojenim znanjem, navodi vlastite primjere, uz malu pomoć rješava i složenije zadatke, obrazlaganje točno, logično, s razumijevanjem, znanje primjenjuje umjereno brzo, ali je ponekad nesiguran - učenik pravilno objašnjava i primjenjuje većinu pojmova, zaključke donosi na već naučenim primjerima - učenik uglavnom samostalno opisuje tijek nekog procesa i argumentirano odgovara na pitanja, uz eventualno postavljanje potpitanja - posvećuje pažnju zadatku - postiže vrlo dobre rezultate u odnosu na predviđena postignuća

	<ul style="list-style-type: none"> - neovisno o inicijalnom predznanju ostvaruje izniman napredak i to ponajprije trudom i upornošću
DOBAR (3)	<ul style="list-style-type: none"> - učenik je usvojio činjenice, razumije gradivo, ali ga ne zna primijeniti niti obrazložiti vlastitim primjerima - ne povezuje pojmove u potpunosti, potrebna je pomoć učitelja - samostalno rješava jednostavne probleme i zadatke, jasno izlaže sadržaj, ali je nejasan u argumentiranju - razumije osnovne zakonitosti i pojave - pojmove i pojave objašnjava na jednostavnim udžbeničkim primjerima, a stečeno znanje primjenjuje u novim situacijama uz pomoć nastavnika
DOVOLJAN (2)	<ul style="list-style-type: none"> - učenik prepoznaje ključne pojmove, ne razumije u potpunosti gradivo, iznosi stečeno znanje uz izrazitu pomoć nastavnika koji ga vodi i usmjerava kraćim potpitanjima - pojave opisuje samo uz pomoć učitelja, ne povezuje činjenice - odgovara po sjećanju, bez razumijevanja, do rezultata dolazi uz pomoć nastavnika - usvojio je minimum ključnih pojmova na razini prepoznavanja - učenik nabraja osnovne faze nekog procesa, ali ih ne može samostalno opisati i izvesti zaključke
NEDOVOLJAN (1)	<ul style="list-style-type: none"> - učenik nije usvojio gradivo, ne zna ključne pojmove, pogrešno objašnjava i ne povezuje gradivo, ne razumije smisao gradiva - ne prepoznaje osnovnu tematiku, ne zna odgovor ni nakon znatne pomoći nastavnika - ne izvršava zadatke, ne surađuje, ne želi odgovarati - učenik nije u mogućnosti primijeniti najosnovnija znanja

PRAKTIČNI RAD

a) prezentacije, plakati, seminarski radovi, herbar...

ELEMENTI	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN
Sadržaj	točno, jasno, primjerena količina gradiva i primjereno uzrastu	neprijemljiva količina gradiva, korištenje nerazumljivih pojmova	nejasno, sadržaj sadrži pogreške	nerazumljivo i nejasno
Izgled	uredan, pregledan, sustavan, veličina slova (čitljivo s 2 metra)	nije u potpunosti pregledan	nepregledan, bez sustavnog redoslijeda	neuredan, nepregledan
Izlaganje	samostalno, tečno, sustavno, jasno, glasno...	pomalo nesiguran u izlaganju	jako nesiguran, čita	ne poznaje sadržaj, čita tekst koji ne razumije

b) grupni rad, problemski zadaci

Opis rada	Ocjena
samostalan, precizan i uredan u radu, proširuje znanja dodatnom literaturom, ima smisla za timski rad, vrlo aktivan i poduzetan, potiče druge na aktivnost, bilješke točne, potpune i redovite	odličan (5)
samostalan, aktivan i ustrajan, premda ponekad nesiguran i sporiji u radu, redovite i potpune bilješke, ima smisla za grupni rad	vrlo dobar (4)
uz učiteljevu pomoć uspijeva riješiti jednostavnije zadatke, povremeno se zalaže, površan i brzoplet, pa je u radu potreban poticaj i kontrola, bilješke neredovite i nepotpune	doobar (3)
skromne radne sposobnosti, potrebna stalna pomoć i navođenje učitelja, zadatke obavlja sporo, nesigurno, slabo surađuje u grupi, zadovoljava se djelomičnim rezultatima	dovoljan (2)
nema razvijene radne navike, nezainteresiran, odbija suradnju i pomoć, ponekad ometa nastavu, često ne nosi pribor ili ne vodi bilješke	nedovoljan (1)

OPISNO PRAĆENJE UČENIKA

Bilješke su povratna informacija učeniku, roditelju, ali i učitelju o svim aktivnostima učenika, razvoju stavova, procesima učenja, kreativnom i samostalnom mišljenju, suradnji i radu u paru i/ili skupini, donošenju valjanih odluka, vrednovanju za učenje, vršnjačkom vrednovanju i samovrednovanju. U praćenju učenika potrebno je pozornost usmjeriti na elemente temeljnih kompetencija koji se vrednuju u učenika, a to su:

1. odgovornost (učenik ispunjava svoje obveze i izvršava zadatke, iskorištava vrijeme na satu za rad i učenje, zadaće i radove u skladu s dogovorom, poštuje rokove, preuzima odgovornost za vlastito učenje i ponašanje u školskom okruženju)
2. samoinicijativnost i samoregulacija (samostalno uči, rješava zadatke ili provodi aktivnosti, planira, prati i prilagođava vlastito učenje, ispunjava obveze uz minimalne poticaje učitelja, ulaže trud i ustraje u učenju i radu)
3. komunikacija i suradnja (prikladno komunicira i uspješno surađuje s drugim učenicima i učiteljem).

ZAKLJUČNA OCJENA

Zaključna ocjena iz kemije izraz je postignute razine učenikovih kompetencija i rezultat ukupnog vrednovanja tijekom nastavne godine. **ONA SE NE DONOSI IZRAČUNAVANJEM ARITMETIČKE SREDINE.** U zaključnoj ocjeni jednak udio čine ocjene iz oba elementa vrednovanja (usvojenost bioloških koncepata i prirodosnanstvene kompetencije), uzimajući u obzir i bilješke o napredovanju učenika u realizaciji zadanih ishoda.